

CO₂-reductieprogramma: “Bewust omgaan met Energie” notulen *ONLINE* bijeenkomst 1-10-2020

Aanwezig:

Stimular	Marc Herberigs (voorzitter), Tim van Drie (stagiair)
G. Van der Ven	Jolanda van Drunen
Mourik	Cora de Groot & Inge van Horne
Van Boekel	Yannick Derkx
De Groot & Schagen	Wim de Groot
J. van Esch	Arjan Timmer
Baars Aannemerij en Transport	Peter Lamers
Van den Noort	Annelieke Peels
Den Hartog	Gert-Jan de Groot
Kwakernaak	Heidy Harkema
De Kuiper Infrabouw	Willy de Gier
GKB Groep	Pim Delfos
Jansen Rioolreiniging	Richard Zwarts

Niet aanwezig, vanwege een technische storing

Gebr. M&W Bron	Johan van Beers en Adrie Bruines
----------------	----------------------------------

1. Opening en mededelingen

Marc opent de online vergadering en legt de spelregels uit.

Marc verwelkomt de nieuwe deelnemers Peter Lamers (namens Baars) en Arjan Timmer (namens J. van Esch) en voor Cora de Groot die weer terug is van zwangerschapsverlof.

Vervolgens kort genoemd dat het erg jammer is dat de bijeenkomst niet plaats kon vinden bij Mourik, maar online moest vanwege de verscherpte maatregelen rondom corona. De agenda is hierdoor ook aangepast. De presentatie over Maatschappelijk Verantwoord Inkopen van de gemeente Molenlanden wordt doorgeschoven naar een volgende bijeenkomst.

2. Presentatie Maatschappelijk Verantwoord Inkopen / updates omtrent CO₂-prestatieladder

Deze is vervallen. Online luisteren naar een inhoudelijke presentatie is niet effectief en deze wordt naar een volgende bijeenkomst verplaatst.

In plaats daarvan geeft Marc een korte presentatie mbt. de updates van de CO₂-prestatieladder. De sheets zijn samen met de notulen rondgestuurd.

3. Vorige bijeenkomst

Marc neemt de notulen van de vorige bijeenkomst kort door. Deze worden goedgekeurd, met de aanvulling van Willy dat bij De Kuiper Infrabouw de rekensom niet klopte. Er is geen 10.000 maar 2.000 liter HVO ingezet.

Naar aanleiding van de presentatie over elektrisch materieel van Boels, vroeg Marc de groep of er al deelnemers zijn die elektrische apparaten hebben aangeschaft/ in gebruik hebben. Dat zijn er meerderen:

- Jolanda van Drunen, G. van der Ven, reageert als eerste en vertelt dat er bij haar organisatie een aantal elektrische kettingzagen, bosmaaiers, trilplaten en stampers zijn aangeschaft. De eerste ervaringen zijn positief. Er worden minder dampen uitgestoten, het geluid is een stuk minder hard. De accu's moeten gemiddeld 2x dag gewisseld worden. Er zijn dus extra accu's aangeschaft.
- Cora de Groot, Mourik, heeft een bandenslijper en wakkerstamper aangeschaft. Helaas zijn de vermogens van deze apparaten eigenlijk net een beetje te klein. Daarnaast is er een 8 tonnetje elektrisch aangeschaft. Beleid is om alle nieuwe apparatuur (waar mogelijk) elektrisch aan te schaffen. De leverancier van de accu's neemt na 10 jaar de accu's weer in en recycled ze dan.
- Yannick Derkx, Van Boekel, 2 trilstampers en 2 bandzaagmachines. De eerste ervaringen moeten nog terug komen.

- Wim de Groot, De Groot & Schagen, heeft naast klein materieel ook een kleine elektrische shovel aangeschaft die binnenkort zijn eerste uren gaat maken bij het maken van bestrating in een parkeergarage.

4. Rondje Duurzaamheid

Allen deelnemers vertellen stellen kort hun bedrijf voor en vertellen waar mogelijk over de CO2-reductiemaatregelen die recent genomen zijn.

De Groot & Schagen (N3 CO2-PL):

- Zelfvoorzienend kantoor en werkplaats
- Daglichtregeling in de werkplaats aangelegd
- 95 zonnepanelen op het dak
- Elektrische shovel aangeschaft
- Eén elektrische trilplaat

Jansen Rioolreiniging (N5)

- Vorige maand hercertificering gehad
- Lichtstraat wordt momenteel geïnstalleerd. Ledlicht gebruikt steeds minder
- Gas auto (LNG?) aanschaf (om te testen). Overstap naar elektrisch is voorlopig onmogelijk vanwege de benodigde vermogens voor een rioolreinigingswagen. Een elektrische opbouw kan wel al, maar is nog niet betaalbaar (8x duurder dan diesel).
- Er komen nog zonnepanelen aan

Van Boekel (N5)

- 8 nieuwe bussen (Toyota Proace) ipv. Mercedes Sprinters
- 4e elektrische personenauto aangeschaft
- Kijken naar mogelijkheden voor een circulaire bouwkeet

GKB Groep (N5)

- Loods is afgebouwd incl. parkeerdek. Er wordt momenteel gekeken hoeveel zonnepanelen er op één deel van het dak kunnen liggen.
- Alle werknemers hebben een fiets aangeboden gekregen om woon werk verkeer te verlagen

Van den Noort (N3)

- Kantoor verbouwd, er is nu ledverlichting
- Er is een goede isolatie
- Er zijn warmtepompen geplaatst
- Er zijn 500 zonnepanelen kapotgegaan door een brand, er worden nieuwe neergelegd

Kwakernaak (N3)

- Aantal voertuigen vervangen door zuinigere apparaten
- Extra aandacht voor sturing op brandstof voertuigen incl. gedrag
- Er worden aanpassingen aan de WKO-installatie doorgevoerd, om deze zuiniger te maken.

De Kuiper Infrabouw (N3)

- CO2-project aangenomen
- Hybride aggregaat (op zonnepanelen) uittesten
- Werken aan bewustwording

Aannemingsbedrijf G van der Ven (N5)

- 5 kranen draaien nu op HVO 100, hierdoor een besparing van 89% op de CO2 uitstoot van de kranen (± 117 ton CO2)
- Aanschaf elektrisch gereedschap en andere materialen
- Een groep van 7 studenten gaat kijken naar wat er mogelijk is op het gebied van waterstof, (emissieloze bouwplaats).

Den Hartog (N3)

- Alle wagens rijden op 30% HVO.

- Partners eisen ook alternatieven brandstoffen
- Slimme recycling route aan het onderzoeken, waarbij plastic afval wordt omgezet in dieselolie

Mourik (N5)

- Geïnvesteed in elektrisch materieel en een stikstof vrij aggregaat
- Stikstoffilters op een wals/kraan (systeem voor nabehandeling van de uitlaatgassen erin gebouwd)
- Op dit moment intern discussie over auto's op gas (door nieuwe regelingen) of elektrisch

J. van Esch (N5)

- 164 zonnepanelen op het dak (ongeveer 50.000 kWh opbrengst per jaar)
- Brandstofreductie is het hoofddoel, waarbij vooral naar elektrificering gekeken wordt.

Baars (N5)

- Rijden met 10 vrachtwagens op 100%HVO
- Allemaal euro 6 motoren
- Gaat binnenkort weer trainingen geven (als corona dit weer toelaat) aan chauffeurs

4. Onderzoek Hogeschool Rotterdam naar effectiviteit initiatieven

Tim van Drie vertelt kort over zijn onderzoek, waarbij hij

5. Discussie over de toekomst van het initiatief

Volgens het oorspronkelijke plan loopt het initiatief 3 jaar en stopt eind 2020.

Marc stelt in het algemeen de vraag of de doelen van het initiatief gehaald zijn en men uitgeleerd is, of dat er nog extra CO2 reductie haalbaar is op deze thema's in de toekomst.

De meesten geven aan dat men goed op weg is, maar dat de doelen nog niet allemaal gehaald zijn.

Nb. Marc zal iedereen via de e-mail nog vragen om meer specifieke data te sturen.

Doelen waren:

Alternatieve brandstoffen: 10 % van de werktuigen en transportvoertuigen rijdt op alternatieve brandstoffen.

Sommigen hebben dit doel behaald, anderen zijn net gestart of zijn halverwege.

Monitoren: Monitoring brandstofverbruik en 3-maandelijkse terugkoppeling naar de bestuurders zakelijke voertuigen. Monitoring van het brandstofverbruik voor minstens 75% van het aantal mobiele werktuigen.

Veel bedrijven hebben dit doel behaald, sommigen zijn halverwege

Elektrisch rijden/draaien: 10 % van het wagenpark (personenauto's- en bedrijfswagens in eigendom of lease) rijdt op basis van elektriciteit.

Voor wat betreft personenwagens hebben de meesten dit doel (ruim) gehaald) voor wat betreft de bedrijfswagens is dit nog een grote uitdaging

Algemene conclusie van de groep is dat men de komende jaren verder wil met het initiatief. Hierbij kan de focus iets verlegd worden. Marc zal via de mail een voorzet geven voor nieuwe doelstellingen en in de volgende bijeenkomst wordt daarover een knoop doorgehakt.

6. Volgende bijeenkomst

De volgende bijeenkomst staat gepland voor 4 maart bij Mourik in Groot Ammers.

Iedereen wordt gevraagd om na te denken over de doelen voor de komende 3 jaar.

